

Fredag 15 desember 1950

MORGENBLADET

Årsaksforbindelsen mellom invasjonplanene

Av overløge Johan Scharffenberg

Trygve Width hevder i «Morgenbladet» nr. 297 «at det tyske overfallet den 9. april var resultatet av langvarige og omfattende forberedelser som ble satt i verk høsten 1939, uten at man hadde noen beviser for lignende allierte planer mot Norge».

De metodisk arbeidende tyske militære myndigheter kjente etter all sannsynlighet til at *Churchill* allerede i 1913 tenkte å okkupere en havn på Norges kyst under en krig med Tyskland (kfr. utenriksminister *Grey's* svar av 11. april 1913 på *Churchills* privatbrev av 10. april 1913, «British Documents on the Origin of the War», vol. X, part II, s. 695).

Generalmajor *Bernhard von Lossberg* som hadde førstehåndskjennskap til invasjonplanen, opplyser («Im Wehrmachtführungsstab», s. 58) at Hitler først ved nyttårstid 1940 besluttet å la forberede plan for en «Präventivunternehmen in Norwegen». I tybeste hemmelighet ble en plan skissert i januar 1940 under *Jodl's* ledelse. Denne skisse ble 21. februar overlevert til *Falkenhorst* for gjennomarbeidelse i enkelthetene.

Lossberg fremhever (s. 61) «wie kurzfristig das Norwegen-Unternehmen anberaunt worden ist».

Liddell Hart har samme kronologi («The other side of the hill» s. 44) og nevner at *Churchills* appell til de nøytrale i B.B.C. i januar 1940 opphisset Hitler.

Så kom *Altmark-affæren* 16. februar 1940 med full tilslutning

av den britiske regjering, — *Churchill* har selv innrømmet at den sporet Hitler til aksjon (kfr. min artikkel i «Morgenbladet» nr. 256).

Først i mars 1940 var planen for «Weserübung» ferdig.

Det øverste krigsråd besluttet i London 28. mars aksjonen mot Norge.

Hitler fastsatte 2. april at invasjonen skulle finne sted 9. april.

Admiral *F. Darlan* skrev 12. april 1940 til den franske forsvarsminister at på grunn av indiskresjon kunne den tyske ledelse ikke være uvitende om de alliertes plan (faksimile av skrivelsen i den tyske hvitbok VI, s. 274 fig.)

Lossberg (s. 59) nevner hemmelige etterretninger og samlingen av journalister i Narvik som varsler.

Hovedspørsmålet er imidlertid:

Hvilken av de krigførende parter ville ha størst fordel av å krenke Norges nøytralitet?

Churchill anså helt fra krigens begynnelse stansning av malmtrafikken via Narvik som en meget viktig oppgave. Den franske regjering var helt enig og ivret for okkupasjon av baser på Norges kyst, og etterhånden ble utenriksminister *Halifax* og hele kabinettet vunnet for *Churchills* plan.

Hitler innså nytten av norsk nøytralitet og uttalte dette til *Quisling* i samtalene i midten av desember 1939, men han fant britisk okkupasjon av norske havner overmåte farlig, og *Quisling* fremholdt at den norske regjering ikke ville gjøre motstand mot en engelsk invasjon.

«Economist» skrev 24. februar 1940 at «norsk territorialfarvann nesten kompenserer for Tyskland mangelen av en marine» osv. (kfr. min bok s. 421).

Imidlertid skal jeg senere utførlig dokumentere de forhold som for meg gir det vitenskapelige bevis for riktigheten av mitt syn på årsakssammenhengen.

Johan Scharffenberg.

114843